

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน โทร. ๐-๕๓๐๙-๖๐๔๖ E-mail : lpd๐๑๑@ldd.go.th

ที่ กษ.๐๘๑๓.๐๙/๑๒๐ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอส่งสรุปบทเรียนที่ได้จากการพัฒนาความรู้ เพื่อให้ประกอบการประเมิน รอบที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลำพูน

ด้วยกระผม นายปฐพี ศรีเรือน ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน สังกัดสถานีพัฒนาที่ดินลำพูน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖ ได้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Training) จำนวน ๒ หลักสูตร คือ หลักสูตรของกรมพัฒนาที่ดิน (LDD E-Training) เรื่อง “แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ๑/๒๕๖๘” และการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลผ่านระบบออนไลน์ (TDGA E-learning) หลักสูตร “วิจัยและจรรยาบรรณข้าราชการ” จำนวน 1 เรื่อง

ในการนี้ ขอส่งสรุปบทเรียนจำนวน ๑ เรื่อง คือ หลักสูตร “แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ๑/๒๕๖๘” พร้อมทั้งได้แนบเอกสารหลักฐานการเข้ารับการพัฒนาความรู้ ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายปฐพี ศรีเรือน)

เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน

สรุปความรู้จากโครงการฝึกอบรมหลักสูตร
การเรียนรู้ผ่านสื่อการเรียนการสอนระบบ LDD e-Training
หลักสูตร “แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ๑/๒๕๖๘”

โดย นายปฐพี ศรีเรือน ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน

สรุปเนื้อหาสำคัญในการฝึกอบรม

ความสำคัญของโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมพัฒนาที่ดิน จัดทำโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๗ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่ บรรเทาปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำและเพิ่มรายได้ ให้เกษตรกรซึ่งจะพิจารณาศักยภาพของพื้นที่ในการกักเก็บน้ำ คุณภาพของน้ำรวมทั้งความพร้อม ของเกษตรกรในการกำหนดพื้นที่ขุด สระน้ำในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร โดยเกษตรกรมีส่วนร่วม ในการออกค่าใช้จ่าย ๒,๕๐๐ บาทต่อบ่อ

การบันทึกฐานข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

โปรแกรมได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อบันทึกข้อมูลการดำเนินโครงการทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนด เป้าหมายโครงการไปจนถึงการสรุปข้อมูลความสำเร็จของการดำเนินโครงการ มีเครื่องมือต่างๆ ช่วยให้การ ดำเนินงานสามารถทำได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และตรวจสอบได้

ระบบบริหารจัดการข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ประกอบด้วยเครื่องมือสำหรับ ผู้ใช้งาน ๔ กลุ่ม ได้แก่

๑.) เกษตรกรลงทะเบียนขอแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อขอรับการคัดเลือกเข้าร่วม โครงการ หากได้รับการคัดเลือกจะมีเจ้าหน้าที่ติดต่อเพื่อจัดทำสัญญาและดำเนินการขุดแหล่งน้ำ

๒.) เมื่อสถานีพัฒนาที่ดินได้รับการจัดสรรงบประมาณ จะดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมจากรายชื่อผู้ลงทะเบียน และส่งรายชื่อให้สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตพิจารณา แล้วรวบรวมข้อมูลส่งไปยังกองแผนงานเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับการอนุมัติแล้วจะจัดหาผู้รับเหมาทำสัญญา กับเกษตรกร และบันทึกความก้าวหน้าของการดำเนินงานจนแล้วเสร็จ

๓.) สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต จะทำหน้าที่ดูแลภาพรวมการดำเนินโครงการในพื้นที่รับผิดชอบตรวจสอบรายชื่อเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกจากสถานีพัฒนาที่ดินในพื้นที่ และรวบรวมส่งให้กองแผนงาน เพื่ออนุมัติต่อไป

๔.) กองแผนงาน ทำหน้าที่ดูแลภาพรวมการดำเนินโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน การจัดสรรงบประมาณ และ เป้าหมายให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการอนุมัติรายชื่อเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการและสรุปข้อมูลผลการดำเนินงาน

การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย

๑.) พื้นที่ซึ่งจะดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ต้องเป็นพื้นที่ทำการเกษตร และมีเอกสารสิทธิ์ที่ดินที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกให้ ได้แก่ โฉนดที่ดิน หนังสือรับรอง การทำประโยชน์ (น.ส.๓ น.ส.๓ ข.) แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ (น.ค.๓ กสน.๕) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑ ส.ป.ก.๔-๑๔ ส.ป.ก.๔-๑๘) ใบจอง (น.ส.๒ น.ส.๒ ก.) พื้นที่ คทช. และพื้นที่โครงการพระราชดำริที่มีการจัดสรรที่ดินทำกิน ให้แก่เกษตรกร รวมทั้งเอกสารใบรับรองให้ใช้ประโยชน์ที่ดินที่ออกจากกรมป่าไม้และกรมอุทยาน

๒.) เป็นพื้นที่อยู่นอกเขตชลประทาน ขาดแคลนระบบที่จะจัดส่งน้ำไปถึงได้ตลอดปี และประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเป็นประจำหรือแล้งซ้ำซาก

๓.) พื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาตามเงื่อนไขของโครงการ ต้องเป็นพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของดินที่มีผลต่อปริมาณน้ำที่จะกักเก็บได้ตามระดับความเหมาะสมของดิน ได้แก่ ความชื้นน้ำของดิน (Permeability) ปริมาณหินพื้นผิวที่ไหลอยู่บนดิน ความลาดชันของพื้นที่ไม่ควรเกิน ๑๕% และเป็นดินที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว และเลวมาก หลีกเลี้ยงพื้นที่ ที่เป็นดินทรายจัดพื้นที่ที่เกลือขึ้นเป็นดินเค็ม พื้นที่ซึ่งมีก้อนหินขนาดใหญ่หากก่อสร้างจะทำให้ไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้นาน และทำให้คุณภาพน้ำไม่ดี

๔.) สระน้ำความลึกไม่เกิน ๓ เมตร ควรมีพื้นที่ดำเนินการจากปากสระน้ำข้างละ ๒ เมตร เช่น ก่อสร้างสระน้ำ ขนาดกว้าง ๒๕ เมตร ยาว ๒๘ เมตร ควรมีพื้นที่ดำเนินการที่มีขนาด กว้าง ๒๙ เมตร ยาว ๓๒ เมตร ส่วนในกรณีขุดสระน้ำลึกเกิน ๓ เมตร ต้องเว้นระยะไม่น้อยกว่าที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

รูปแบบการก่อสร้าง

กรมพัฒนาที่ดินได้ออกแบบมาตรฐานสระน้ำความจุ ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งมีความกว้าง ความยาว ความลึก และความลาดชันข้างที่แตกต่างกัน สามารถคำนวณปริมาณดินขุดโดยการพิจารณาจากตาราง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความกว้าง ความยาว และความลึก ของสระน้ำเมื่อมีปริมาตรดินขุด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์ เมตร ที่มีความลาดชันข้างต่างกัน

กระบวนการดำเนินโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

การรับสมัครเกษตรกร

๑.) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ โดยประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลในพื้นที่

๒.) สำรวจความต้องการของเกษตรกร

๓.) เกษตรกรที่สนใจ กรอกรายละเอียดความต้องการลงในแบบฟอร์มความต้องการ

๔.) เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน จัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดลำดับความต้องการ

การตรวจสอบพื้นที่

๑.) การตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ที่ดินที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกให้

๒.) การตรวจสอบพื้นที่ที่ทำการขุดสระน้ำว่าเป็นพื้นที่อยู่นอกเขตชลประทานหรือไม่

๓.) ในส่วนของการตรวจสอบว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำหรือไม่

๔.) พื้นที่ดำเนินการให้มีการจัดกลุ่มเป้าหมายการจัดสรรพื้นที่ก่อสร้าง

การยกเลิก และการสละสิทธิ์เข้าร่วมโครงการฯ

๑.) กรณีที่ ๑ สละสิทธิ์ก่อนทำสัญญา

๒.) กรณีที่ ๒ สละสิทธิ์หลังจากทำสัญญา

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๑.) ลงทะเบียนผู้รับเหมา

๒.) บันทึกรายละเอียดสัญญา

๓.) บันทึกรายชื่อเกษตรกรที่ผู้รับเหมารับผิดชอบดำเนินการขุดแหล่งน้ำในไร่นอกเขตชลประทาน

การขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

การติดตามผลการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

- ๑) ตรวจสอบการปฏิบัติงาน
- ๒) ออกตรวจงาน (คณะกรรมการฯ หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมาย)
- ๓) ตรวจผลงาน
- ๔) ทำใบรับรองผลการปฏิบัติงาน
- ๕) รายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบและสั่งการ
- ๖) การใช้ประโยชน์แหล่งน้ำ และบูรณาการพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กรมพัฒนาที่ดินได้มีโครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการพัฒนาพื้นที่ให้น้ำเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายปฐพี ศรีเรือน

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร “แหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน”
รุ่นที่ 1/2568 : ธันวาคม 2567 - มีนาคม 2568

(ดร.ทวีศักดิ์ รณเดโชพล)

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นายปฐพี ศรีเรือน

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

วิชา วินัยและจรรยาข้าราชการ

(รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 2 ชั่วโมง)
ให้ไว้ ณ วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2568

(นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์)
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

